

Jelentés az Erdélyi Múzeum-Egyesület és az EME Jakó Zsigmond Kutatóintézet 2025. évi tevékenységéről

2025-ben Egyesületünk alapszabályainak megfelelően és küldetéséhez híven végezte sokrétű tevékenységét, és szolgálta az egyetemes magyar tudományosságot. Az EME saját kutatóintézettel, több helyszínen működő könyvtárral és kéziratárral rendelkezik, tudományos szakosztályokat, fiókegyesületeket, ifjúsági szakcsoportokat, kutatóműhelyeket, illetve digitális adattárat és könyvkiadót működtet. Jelentésünk nem adhat számot e sokrétű tevékenység minden eleméről, azok átfogó leírását az elnöki beszámolóban és az Egyesület honlapján közzétett eseménytárban találják meg tagtársaink, alegységeink, szakosztályaink működéséről pedig külön számadások is készültek.

Az EME 2025. évi tevékenysége az elfogadott munkaterv szerint haladt, a szakosztályok és fiókegyesületek nagyrészt megtartották tervezett rendezvényeiket. Az EME keretében idén huszadik éve működő Jakó Zsigmond Kutatóintézet tevékenysége a kitűzött céloknak és a kutatási terveknek megfelelően haladt, ugyanakkor az Egyesület külső kutatási programokat is támogatott. Kiadónk 2025-ben is eredményesen működött, a tudományos periodikák és konferenciakiadványok megjelentetése mellett számos önálló kötetet is közreadtunk, ezekről is részben az elnöki, részben a felelős kiadói beszámolóban kapnak részletes tájékoztatást.

Az EME és a JZSKI céljai megvalósítása érdekében együttműködik a hazai és anyaországi vagy külföldi tudományos műhelyekkel, kutatóintézetekkel, felsőoktatási és közművelődési intézményekkel. Ezek az együttműködések az elmúlt évben is számos közös kutatási programot, szakmai rendezvényt és tudományos kiadványt eredményeztek.

Tagságunk

Nyilvántartásaink szerint a 2015–2025 közötti időszakban Egyesületünk taglétszáma 2419 fő, melyből 1673 fő rendes tag (aktív és nyugdíjas), 748 tagunk pedig egyetemi hallgató. Időszerűvé vált, és újabb törvényi rendelkezések is előírják tagságunk elektronikus nyilvántartásba vételét, illetve az adatok frissítését és az online beiratkozási lehetőség biztosítását. Az online felület elkészült, jelenleg a rendszer átalakítása és véglegesítése zajlik, hogy a jelentős számú pártoló tagság részére is lehetővé tegyük az adatfrissítést és a beiratkozást.

Szakosztályaink

Minthogy szakosztályaink és fiókszervezeteink tevékenységéről külön beszámolókat is közzéteszünk, illetve ezekről honlapunkon és az eseménytárban is beszámolunk, ezúttal inkább csak néhány jelentősebb eseményt szemlélünk jelentésünkben.

A Bölcsészet-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztály közgyűlésére 2026. január 14-én került sor, ekkor a leköszönő Egyed Emese elnök összefoglalta a 2025. év, illetve az elmúlt 15 esztendő igen gazdag szakosztályi tevékenységét. Ezt követően a közgyűlés elfogadta a filozófusoknak az I. szakosztályhoz való csatlakozását, majd a tisztújítás során Berki Tímeát választották meg elnöknek, titkárnak pedig – utólagos online szavazással – Izsán Csaba történészt. Meghívott előadók, illetve a szakosztályi tagság és az EME Kutatóintézetének munkatársai az elmúlt év folyamán számos alkalommal tartottak előadást. A 16. Kolozsvári Magyar Napok keretében a szakosztály több irodalmi, kulturális és történeti tárgyú rendezvényt szervezett (könyvbemutatók, kerekasztal-beszélgetések, előadások). Ekkor került sor a *Papok segítő/gyógyító szerepben (egy mezőiségi kutatás margójára)* című eseményre az EME székházában, amelyen Komáromi Tünde néprajzkutató mezőiségi kutatásai alapján beszélgetett meghívottaival a krízishelyzetekhez fűződő hiedelmekről, a megoldási gyakorlatokról, valamint a lelkészek gyógyítói és segítői szerepéről. Ugyanekkor kettős könyvbemutatót is szerveztek, melyen Kerti József: *Aranka György költészete* című kötetét Benedek Roland-Áron, a Biró Annamária által sajtó alá rendezett *Aranka György levelezése I.* című kiadványt pedig Gudor Noémi ismertette.

2025. október 10–11-én nagyszabású rendezvényre került sor, immár 17. alkalommal tartották meg a *Tudomány- és kutatástörténeti konferenciát*, amelynek témája ezúttal: *Kutatásszemléleti, - módszertani és -történeti összefüggések a magyar néprajztudományban* (A BBTE BTK Magyar Néprajz és Antropológia Tanszékkal, a Kriza János Néprajzi Társasággal és az MTA KAB Néprajzi és Antropológiai Szakbizottsággal közös szervezés).

A MTNE rendezvénysorozat Nyelv-, irodalom- és néprajztudományi szekciója *Narrációváltások* címmel a BBTE Bölcsészettudományi Karán, illetve az EME székházában került megrendezésre.¹ Az idei év plenáris előadója Kányádi András professzor volt. A nyelvészeti szekcióra *Helynevek térben és időben* címmel 2025. november 22-én került sor, szervezője Tamás Csilla volt, aki az EME Jakó Zsigmond Kutatóintézetének kutatója, és a MNHP Erdély térségi koordinátora. A történelem szekció ülését az EME Bölcsész- Nyelv- és Történettudományi Szakosztálya és az EME Jakó Zsigmond Kutatóintézete közösen szervezte meg, itt tizennyolc előadás hangzott el, melyek öt külön tömbbe csoportosulva, külön tematikai egységeket alkottak.² E szekció zárásaként átadták az EME Debüt díját, majd bemutatták a *Certamen* tanulmánykötet-sorozat XII. és XIII. kötetét. A művészettörténet szekció változatos programmal, színes előadásokkal, könyvbemutatóval várta az érdeklődőket 2025. november 29–30. között, Kolozsváron, az EME székházában. A 25 előadás és a 30 előadó a rendezvénysorozat történetében mindeddig a legmagasabb szám, ezért a rendezvény két napon át zajlott.³

A *Természettudományi Szakosztály* tevékenységét Csavdári Alexandra irányítja elnökként, munkáját Simon Várhelyi Melinda titkár segíti. Sor került a szokásos, havonta megtartandó tudományos előadásokra, így februárban Dr. Szakács Sándor geológus *Előrejelezhetők-e a földrengések? Pro és kontra* című előadását, márciusban pedig Dr. Macalik Kunigunda vadon élő, ehető növényekről szóló bemutatóját egyaránt nagy érdeklődés övezte. A szakosztály a Kolozsvári Magyar Napok keretében előadás-sorozatot és kerekasztal-beszélgetést szervezett, és ekkor került sor dr. Dobribán Melinda (Indame Design SRL) előadására is, amely során a kő és gipsz szobrászati elemek restaurálási folyamatairól és több kolozsvári műemlék épületen végzett beavatkozásról volt szó. A MTNE rendezvényeként került sor a 24. *erdélyi természettudományi konferenciára*, amelyen változatos tudományterületek (biológia, fizika, kémia, geológia, földrajz, környezettudomány és interdiszciplináris) előadóit hallgathatták az érdeklődők.⁴

Az *Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztály* népes és igen aktív tagsággal rendelkezik, következésképpen rendezvényei is számosak és magas színvonalúak. Március 28–29-én Székelyudvarhely adott otthont a XXXI. családorvosi konferenciának, amelyet az EME Orvostudományi és Gyógyszerészeti Szakosztálya, a Magyar Egészségügyi Társaság, a Hargita Megyei Orvosi Kamara és a Pápai Páriz Ferenc Alapítvány szervezett.⁵ A konferencia célja az volt, hogy a családorvosok és más egészségügyi szakemberek számára friss tudományos ismereteket nyújtson az alapellátásban kiemelkedő fontosságú témákról. A kétnapos rendezvényen neves hazai és nemzetközi előadók osztották meg tapasztalataikat és kutatási eredményeiket. 2025. április 3–5. között rendezték meg az EME Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztály hagyományos rendezvényét, a XXXIII. Tudományos Ülésszakot a kovásznai Clermont Szállóban.⁶ A háromnapos rendezvényen az orvostudomány múltjától a legújabb kutatási eredményekig széles spektrumot öleltek fel az előadások. Kiemelt téma volt a kétszázötven éve alapított kolozsvári Orvos-sebészeti Tanintézet története, valamint a penicillin kultúrtörténete is. A rendezvényen számos szakterület – többek között gyermekgyógyászat, pszichiátria, sebészet, kardiológia és gyógyszerésztudomány – legfrissebb eredményeit mutatták be előadások és műhelymunkák formájában. Az esemény interdiszciplináris jellegét a közös szekciók is tükrözték, amelyek célja az volt, hogy a különböző szakterületeken dolgozó orvosok megismerjék egymás nézőpontját, és elősegítsék az együttműködést a betegek

¹ <https://eme.ro/hir/mtne-2025-irodalomtudomanyi-szekciojanak-munkalatai-beszamolo>

² <https://eme.ro/hir/beszamolo-a-magyar-tudomany-napja-erdelyben-2025-rendezveny-tortenelem-szekciojanak>

³ <https://eme.ro/hir/beszamolo-a-magyar-tudomany-napja-erdelyben-mtne-rendezvenysorozat-2025-os-muveszettortenet>

⁴ <https://eme.ro/hir/mtne-2025-24-erdelyi-termeszettudomanyi-konferencia-etk-24-beszamolo>

⁵ <https://eme.ro/esemeny/xxxi-csaladorvosi-tovabbkepzo-konferencia>

⁶ <https://eme.ro/esemeny/xxxiii-tudomanyos-ulesszak>

javára. Az ülészak során átadták a Csögör Lajos-díjat és a Lencsés György Ars Medica díjat is. November 7–8-án rendezték meg Csíkszeredában a 26. erdélyi orvosnapokat az Apáczai Csere János Pedagógusok Házában.⁷ A kétnapos szakmai fórumon orvosi és gyógyszerészeti témájú előadások hangzottak el, amelyeken több megyei kórház szakemberei is részt vettek. Az eseményt a Hargita Megyei Orvosi Kollégium szervezte az EME Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztálya és az MTA KAB társszervezésében. A magyar nyelvű orvostudomány 80 éves évfordulóját ünneplő emlékülést tartott az EME Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztálya november 11-én a marosvásárhelyi Bernády Házban. A *Gyógyítás és tudomány nyomában – reflexiók a MOGYE múltjáról* című rendezvényen az intézmény történetének főbb állomásait, kihívásait és kiemelkedő személyiségeit idézték fel. A szakosztály kolozsvári részlege november 21-én tartotta ülését.⁸ A program során négy előadás hangzott el, amelyek közül három a jelenlegi orvostudomány gyakorlati kérdéseit, egy pedig a kolozsvári Orvos-sebész Tanintézet történetét ismertette. Ez utóbbival kapcsolatban bemutatásra került Gaal György és Offner Róbert ezen intézmény történetét feltáró kötete (*A kolozsvári főiskolai sebészorvos képzés első évszázada 1775–1872/5*).

A Jog-, Közgazdaság- és Társadalomtudományi Szakosztály társszervezőként hozzájárult A digitális kor jogai című konferencia létrejöttéhez, amelyre Kolozsváron, április 5-én került sor. Az egész napos rendezvényen érdekes témákról, mások mellett a mesterséges intelligenciáról és annak társadalmi hatásairól, az MI által újraírt szerzői jogról, az online platformok felelősségéről, a dezinformáció jelenségéről, valamint a kisebbségek védelméről is hallgathattunk előadásokat. A szakosztály 2025. június 12-én, az EME székházában szervezte meg a XII. erdélyi magyar vendéglátás és turizmus konferenciát, A gasztronómia szerepe a turizmusban címmel. A rendezvény a magyarországi és a hazai turisztikai kutatóműhelyek és vendéglátó szakemberek kutatásainak és munkájának bemutatására nyújtott kiváló lehetőséget. A Kolozsvári Magyar Napok keretében a szakosztályunk által felkért szakértők munkajogi és szellemi jogi szaktanácsadást nyújtottak a jogi kérdések iránt érdeklődő közönség számára. A szakosztály a Magyar Tudomány Napján több kiskonferenciát szervezett nagyrészt más intézményekkel együttműködésben. A Sapientia EMTE Jogtudományi Intézetével közösen megszervezett jogi szekció előadásai a gyermekjogok és a digitális környezet témaköreit tárták fel, a szakosztály turisztikai szakcsoportja pedig a Fesztiválok élményekben és számokban címmel tartotta meg rendezvényét. A közgazdaságtudományi szekció VII. Nemzetközi Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Konferencia – ICEBM 2025 címmel szervezett tudományos ülészakot, melyen a közgazdaságtan, vállalatvezetés és menedzsment, marketing és üzleti információk rendszerek témakörökre fókuszáltak.

A Műszaki Tudományok Szakosztálya 2025-ben is megtartotta tudományos és tudomány-népszerűsítő programjait. Március 20–21. között immár harmincadik alkalommal került megrendezésre a Fiatal Műszakiak Tudományos Ülésszaka, amelyet az EME Műszaki Tudományok Szakosztálya, a Sapientia EMTE Marosvásárhelyi Kara és az Óbudai Egyetem Bánki Donát Gépész- és Biztonságtechnikai Mérnöki Kara közösen szervezett.⁹ A jubileumi esemény fővédnöke Kollár László Péter akadémikus, az MTA főtitkára volt. A rendezvény célja, hogy a Kárpát-medence fiatal műszaki szakemberei számára tudományos fórumot biztosítson, ahol bemutathatják kutatásaikat és eredményeiket. Az elmúlt évben 134 szerző 60 tanulmánya került bemutatásra. A nyitóünnepséget március 20-án a Sapientia EMTE Kolozsvári Karának Hunyadi Mátyás dísztermében tartották, ahol rangos meghívottak plenáris előadásai hangzottak el. Ezt követően sor került a kiemelkedő fiatal kutatók díjazására, átadásra került a Gyenge Csaba-emlékdíj, a Maros Dezső-díj és a Fides et Vocatio kitüntetés. Május 28-án az EME székháza adott otthont a hagyományos magyar műszakis ballagásnak, amelyet a Kolozsvári Műszakis Klub (KMK) és az EME Műszaki Tudományok Szakosztálya közösen szerveztek meg. A Kolozsvári Magyar Napok keretén belül 17. alkalommal került sor a Kolozsvár XX. századi ipartörténetének emlékei című rendezvényre, melyen ez alkalommal az Ipari Elektronikai és Automatizálási Vállalat (IEIA) emlékeit idézték fel. Augusztus 28–31. között a Műszaki Szakosztály

⁷ <https://www.eme.ro/esemeny/mtne-2025-26-erdelyi-orvosnapok>

⁸ <https://eme.ro/esemeny/mtne-2025-emeogysz-kolozsvari-program>

⁹ <https://www.eme.ro/esemeny/xxx-jubileumi-fiatal-muszakiak-tudomanyos-ulesszaka>

huszonnegyedik alkalommal szervezte meg a technikátörténeti alkotótábort, ezúttal Óradna környékén. 2025. november 22-én került sor a XXVI. Műszaki Tudományok Ülésszakra a Sapientia EMTE Fő téri épületében. A rendezvény a magyar műszaki tudományosság és innováció legfrissebb kutatási eredményei bemutatásának adott teret.

A *Matematikai és Informatikai Szakosztály* 2025-ben is a matematikai, illetve az informatikai ismeretek művelésére és a tudományok népszerűsítésére helyezte a hangsúlyt. Céljaikat a szakosztály tagjai partnerintézményekkel közösen szervezett konferenciák, tudományos ülésszakok és előadások révén érték el. 2025. augusztus 21-én került sor Kolumbán József matematikus, akadémikus 90. születésnapjának ünnepi köszöntésére az EME-székház előadótermében. E rendezvény keretében az ünnepelt is előadást tartott *Az oktatás mai problémáiról* címmel, majd ezt követően a jelenlévők köszöntötték Kolumbán Józsefet, méltatva munkásságát és életútját. A szakosztály 2025. november 28–30. között szervezte meg tudományos tanácskozását, a *16. Matematika és informatika alkalmazásokkal konferencia* címmel. A rendezvényen 4 plenáris előadás és 25 szekció-előadás (négy szekcióban: informatika, matematika, didaktika, illetve matematika- és informatikátörténet) hangzott el. A konferencia keretében osztották ki a Farkas Gyula-émlékérmet is.

Az *EME Agrártudományi Szakosztálya* tevékenységének célja az agrárium különböző ágazatainak összefogása, a magyar szaknyelv ápolása és a fiatal nemzedék bevonásával a kutatómunka ösztönzése. Az elmúlt év egyik első eseményeként február 21-én került sor több társszervező közreműködésével *A gyümölcsfák tél végi fenntartó metszése* című szakmai napra, mely során a termőkorú metszés alapvető módszerei, illetve az aktuális növényvédelmi tevékenységek kerültek bemutatásra. Az Agrártudományi Szakosztály és a Sepsiszentgyörgyi Fiókegyesület közös szervezésében 2025. december 3-án került sor a XXI. agrártudományi konferenciára, melynek idei mottója: *Az agrárium a tudomány és a társadalom szolgálatában volt.*¹⁰ 16 színvonalas szakmai előadáson a növénytermesztés, az agrárgazdaság, a mezőgazdasági gépészet, a földterületek kataszterezése, valamint a mezőgazdasági vonzatú környezeti erőforrások feltárásának témakörei kerültek terítékre. Megemlékeztek a 100 éve született Csávossy Györgyről, aki leginkább a szőlőnemesítés és a borászat területén alkotott maradandót.

Gyűjteményeink

Kézirattárunk az elmúlt időszakban is nagy nehézségekkel küzdött az iratanyag elhelyezésére alkalmas hely szűk volta miatt. A dobozolt anyag tárolására szolgáló, NKA-támogatásból beszerzett polcaink már megteltek, a régebb beérkezett hagyatékok egy részét alkalmatlan körülmények között, dobozolva tartjuk. A Lakatos utcai Lőrinczi-házban levő gyűjteményünk az elmúlt évben egyedül Schmid Judit adományával gyarapodott, aki édesapja, Nagy Jenő nyelvész és néprajzkutató, Egyesületünk egykori titkára néhány kéziratával és személyes irataival, valamint az Erdélyi magyar szótörténeti tár dedikált köteteivel egészítette ki a korábban már őrizetünkbe került hagyatékokat.¹¹ A saját költségén Németországból eljuttatott kedves adományát köszönjük! Szakszerűen képzett kéziratáros hiányában az archívumunkban őrzött anyagok feldolgozását szakmai felügyelet alatt ösztöndíjas diákjaink segítségével – nyári szakmai gyakorlatuk vagy külső kutatási programok keretében – végezzük, eddig rendezésre került több hagyatékok (pl. Csetri Elek, Orosz Endre, Demeter János iratanyagai), melyek közül legutóbb a közel másfél ezer tételt tartalmazó gyászjelentés-gyűjteményünk jegyzékét tettük közzé honlapunkon.¹²

Egyesületünk a jelenleg őrizetében levő hagyatékok feldolgozása mellett feladatának kell, hogy tekintse a különböző állami intézmények által kezelt egykori gyűjtemények minél tágabb körű feldolgozását és ismertetését. Ennek jegyében részben ösztöndíjas hallgatók közreműködésével sikeresen digitalizáltuk az Egyesület régi irattárából az Erdélyi Nemzeti Múzeum Levéltárára

¹⁰ <https://www.eme.ro/esemeny/mtne-2025-xxi-agrartudomanyi-konferencia>

¹¹ <https://www.eme.ro/oldal/nagy-jeno-hagyateka>

¹² https://www.eme.ro/sites/default/files/inline-files/Gy%C3%A1szjelent%C3%A9sek_0.pdf

vonatkozó iratanyagot és az EME közgyűlési jegyzőkönyveit. Minthogy ezek az iratok az EME múltjának, gyűjteményei kialakulásának legjelentősebb forrásai, a kiadásra való előkészítésüket a szövegek átírásával és összeolvasásával a Fejér Tamás által irányított kutatócsoport (Boldis Petra, Bartha Boglárka) elkezdte.

Még 2024 őszén az EME munkatársai a Babeş–Bolyai Tudományegyetem néhány történelem szakos hallgatójának segítségével felújításra előkészítették a Jordáky-ház könyvtárának helyiségeit, dobozolták és elszállították a könyvanyagot és a polcrendszereket, majd a következő év elején, a felújítás befejeztével, mindent az eredeti rendjében állítottak vissza. Az ily módon felújított könyvtárrészlegünk ismét az olvasók rendelkezésére áll, és rövidesen az EME által előfizetett adatbázisok (ADT plus, Szaktárs) is hozzáférhetők lesznek. A Lakatos utcai kézirtár megsüllyedt hátsó sarkának aláfalazási munkálatai miatt a kézirtatos anyag egy részét kellett a felújítandó helyiségből kiköltöztetni, szintén az EME munkatársainak közreműködésével, így a Binder Pál-hagyaték ideiglenesen hozzáférhetetlenné vált. Az idén sor kerül a kézirtatári helyiség felújításának második szakaszára a megsüllyedt fal külső és belső megerősítésével, illetve újravakolásával. Ehhez viszont elkerülhetetlen ennek a helyiségnek a teljes kiürítése, amely – a helyszűkére való tekintettel – igen nehéz feladat lesz.

A Jókai utca 14. szám alatti ingatlanban Müller Ádám egykori főtitkárunk több ezer kötetes könyvtárát az elmúlt években tematikák és nyelvek szerint csoportosítottuk, a saját állományunkban megőrzésre kerülő köteteket és a kézirtatos anyagot a Lakatos utcai kézirtatárba szállítottuk, a könyvtár maradék – nagyjából idegen (orosz, német, román, francia) nyelvű kötetekből álló és tematikai szempontból könyvtáraink gyűjtőkörébe nem illő – részét pedig a kolozsvári Egyetemi Könyvtárnak ajánlottuk fel. Ez utóbbi dobozolt anyag elszállítása az Egyetemi Könyvtárban zajló, elhúzódó felújítási munkálatok miatt jelenleg meghatározhatatlan időre szünetel, emiatt valószínűleg más tárolóhelyet kell keresnünk. Az elmúlt évben az épület műszaki állapotfelmérése is elkészült, a legsürgősebb állagmegőrzési munkálatok elvégzése érdekében az ingatlan helyiségeinek egy részét kiürítettük, illetve a bútorzat és a könyvek áthelyezése jelenleg is folyik.

Jelentés az EME Jakó Zsigmond Kutatóintézetének 2025. évi tevékenységéről

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület 1990. évi újraalakulásától kezdve tervbe vette elsősorban az úgynevezett nemzeti tudományok művelésére egy kutatóintézet létrehozását, mely gondolat előképének sok szempontból a két világháború között a Teleki Pál Tudományos Intézet keretében működő Erdélyi Tudományos Intézet tekinthető. Nagyrészt az itt már tervezett vagy elkezdett középkori és kora újkori forráskiadási munkálatok folytatására szánta Jakó Zsigmond (1916–2008) professzor, az MTA tiszteleti tagja, Széchenyi-díjas történész az EME kutatóintézetét, a forrásfeltáró munka pedig az ő elképzelései szerint és közvetlen ellenőrzése alatt indult meg, már az Egyesület újraalakulásának első évtizedében. Az Erdélyi Okmánytár köteteinek szerkesztésébe már ekkor bevonta W. Kovács Andrást, illetve ugyanebben az időszakban tanítványainak közreműködésével újraindította az EME régi forráskiadvány-sorozatait, a Mikó Imre által 1855-ben kezdeményezett *Erdélyi Történelmi Adatokat* és az EME régi levéltárának feldolgozására és ismertetésére szánt *Erdélyi Nemzeti Múzeum Levéltárát*. Szintén ebben az intézeti keretek nélküli időszakban indította útjára az erdélyi vármegyék jegyzőkönyveit, valamint az erdélyi fejedelmek királyi könyveit és a hiteleshelyi jegyzőkönyveket közlétező kutatócsoportokat is. Ennek az intézetkezdeménynek a másik alappillére az Erdélyi magyar szótörténeti tárhoz kapcsolódott, a magyar nyelvterületen egyedülálló mű folytatásának és befejezésének a feladatát is az EME vállalta fel, akárcsak Szabó T. Attila hatalmas nyelvészeti hagyatékának kezelését és helynévtörténeti munkái folytatását. E kezdeti, ígéretes lépések után Jakó professzor már 2002 őszén felhívta a figyelmet a kutatóintézeti keretek megteremtésének sürgető szükségességére, ugyanis intézményi háttér és személyi státusok nélkül a mégoly ígéretes kezdeményezések is kifulladásra kerülhetnek. A kitartóan céltudatos és olykor ellenszélben folyó munka eredményeként végül az EME keretében, annak szervezeti egységeként 2006-ban formálisan is létrejött a kutatóintézet, amely 2022-ben vette fel alapítója, Jakó Zsigmond nevét.

Kutatóintézetünk munkatársainak fő feladata Erdély történeti és nyelvészeti forrásainak feltárása és közzététele, valamint e történeti korszakok vizsgálatát megalapozó segédletek és

kézikönyvek összeállítása. Az intézet munkatársai tehát olyan alap kutatásokat végeznek, amelyek jelentős mértékben hozzájárulnak ahhoz, hogy Erdély múltjáról a korábnál hitelesebb és időtállóbb képet alkothassunk. A munkatársak forráskiadói tevékenysége eredményeként eddig több mint 10 000, a történetkutatás előtt zömében ismeretlen kivonat jelent meg nyomtatásban, részben az *Erdélyi Történelmi Adatok* sorozatban. Mind a hazai, mind a magyarországi történetkutatás igen kedvezően fogadta az erdélyi forráskiadásnak ezeket a maguk nemében egyedülálló és hiánypótló vállalkozásait, melyek folytatása a korszak minél elmélyültebb megismerésének alapvető feltétele. Ennek egyértelmű felismerése az a tény, hogy az Intézetünk keretében folyó *Források és adattárak Erdély középkori és kora újkori történetéhez* című forráskiadási programot az MTA 2023 őszétől Nemzeti Programjai közé emelte, és jelentős, fenntartói támogatásban részesíti.

A forráskiadványokhoz és a különböző publikációkhoz az alapot – a digitális adatbázisok (pl. MNL OL Collectio Diplomatica Hungarica, Reformáció kora: 1526–1570, Arhiva Medievala a României) mellett – azok a forrásfeltárások biztosítják, amelyeket a kollégáink a kolozsvári, budapesti, gyulafehérvári (Batthyaneum-könyvtár), bécsi és római levéltárakban végeztek. Digitális másolatokat is rendeltünk a hiteleshelyi protocollumok MNL OL-ban őrzött eredeti anyagáról, mivel azokról gyakran igen rossz minőségű mikrofilmmásolatokkal rendelkezünk. A levéltári kutatások során feltárt forrásanyagot a részben már megjelent publikációinkban hasznosítottuk, részben pedig a középkori és kora újkori archontológiai adatbázisainkba építjük be.

Az EME Jakó Zsigmond Kutatóintézet által szervezett rendezvényekről rendszeresen tudósítunk a honlapon (<https://eme.ro/jzski>), e beszámolóban ezúttal csak a jelentősebb rendezvényekre térünk ki.

2025. január 17-én az MTA Nemzeti Alprogram támogatásával valósult meg a *Kisállami diplomácia: az Erdélyi Fejedelemség és az Oszmán Birodalom más vazallusai* előadás-sorozat, melynek meghívottjai Kármán Gábor (*Kisállami diplomácia az Oszmán Birodalom és a keresztény Európa közötti kora újkori határvidéken*), Cziráki Zsuzsanna (*Az erdélyi szász diplomácia szintjei a 16–17. században*), Hátori Nagy Zsuzsanna (*Erdélyi–francia diplomáciai kapcsolatok a kora újkorban*), valamint Szalai Ágnes (*A „Kemény-párt” utolsó esélye: erdélyi–Habsburg diplomáciai tárgyalások 1662-ben*) voltak. Március 21-én a Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztály és a Jakó Zsigmond Kutatóintézet közös szervezésében került sor Balogh Balázs és Fülemile Ágnes: *Történeti idő és jelenlét Kalotaszegen. Fejezetek egy emblematis néprajzi táj jelképpé válásának történeti, társadalmi folyamatairól* című kötet bemutatójára.¹³ A kötetet Tötszegi Tekla néprajzkutató, az Erdélyi Néprajzi Múzeum igazgatója ismertette. 2025. május 26–29. között Piliscsabán intézetünk kilenc tagja részt vett a Collegium Professorum Hungarorum által szervezett középkori oklevélnyelv szemináriumon,¹⁴ majd ezt követően a XI. Fraknoi Nyári Akadémián tartottunk előadásokat, és bemutattuk a Kutatóintézetben folyó kutatásokat.¹⁵ Az EME I. szakosztálya és a Jakó Zsigmond Kutatóintézet meghívására 2025. június 17-én dr. Orgona Angelika, a Magyar Nemzeti Múzeum történésze, szakmuzeológusa, a HUN-REN–ELTE Nemesi Emigráció és Emlékezet (1541–1756) Kutatócsoport tagja tartott előadást „*Szerelmes egytestvér atyámfia*”. *Testvérszeretet-testvérvizsoly egy erdélyi nemes családban* címmel. A kutatóintézet és a HUN-REN BTK Történettudományi Intézet közreműködése keretében zajlott 2025. június 20-án Kolozsváron a *Law and Institutions in the Transylvanian Principality* című nemzetközi konferencia, melyen Intézetünk öt munkatársa mellett Bécs, Budapest, Bukarest, Nagyszeben és Kolozsvár egyetemeiről és intézeteiből érkezett meghívottak tartottak angol és magyar nyelvű előadásokat az Erdélyi Fejedelemség jog- és intézménytörténetéről, a rendezvény végén pedig sor került Bogdándi Zsolt: *Az erdélyi fejedelmi tábla a 16. század második felében* című, a BTK TTI kiadásában megjelent monográfiájának a bemutatására.¹⁶ Intézményünk és az ELTE HTK Történettudományi Kutatóintézet közötti szoros kapcsolat jeleként 2025. augusztus 23-án az EME előadótermében a TTI tudományos munkatársai legújabb és legérdekesebb kutatási eredményeikről számoltak be.¹⁷ A *Fejedelmek, várak és*

¹³ <https://eme.ro/esemeny/balogh-balazs-es-fulemile-agnes-torteneti-ido-es-jelenlet-kalotaszegen-fejezetek-egy>

¹⁴ <https://eme.ro/hir/a-jako-zsigmond-kutatointezet-munkatarsainak-reszvetele-a-kozepkori-oklevelnyelv-latin>

¹⁵ <https://eme.ro/hir/a-jako-zsigmond-kutatointezet-munkatarsainak-eloadasai-a-xi-fraknoi-nyari-akademian>

¹⁶ <https://eme.ro/hir/a-jako-zsigmond-kutatointezet-munkatarsainak-eloadasai-a-law-and-institutions-transylvanian>

¹⁷ <https://www.eme.ro/esemeny/16-kmn-fejedelmek-varak-es-misszionariusok-az-elte-htk-tortenettudomanyi-kutatointezet>

misszionáriusok című előadás-sorozaton Zsoldos Attila (kutatóprofesszor, az MTA rendes tagja), Oborni Teréz (a Kora újkori osztály vezetője), Molnár Antal (a TTI igazgatója), valamint Szalai Ágnes (Junior Prima díjas fiatal kutató) adtak elő. Munkatársaink közül többen előadást tartottak a *Jogszokáskutatás Európában és Ázsiában* című interdiszciplináris nemzetközi konferencián, amelyet a Tárkány Szücs Ernő Jogi Kultúrtörténeti és Jogi Népírási Kutatócsoport szervezett 2025. szeptember 18–20. között Pécsen és Szekszárdon.¹⁸ Októberben új előadás-sorozat indult *Műhelybeszélgetések a Jakó Zsigmond Kutatóintézetben* címmel, melynek keretében Hegyi Géza a Zsigmond-kori oklevelekkel kapcsolatos keltezési dilemmákról értekezett, Intézetünk vendégtanára és előadója, C. Tóth Norbert (Magyar Medievisztikai Kutatócsoport) pedig a II. Lajos király uralkodásának időszakáról készülő legújabb forráskiadványokat mutatta be. Szintén e sorozat keretében Gálfi Emőke a 17. századi keltezési nehézségekről, Bogdándi Zsolt a kolozsmonostori konvent jegyzőkönyveinek kiadása kapcsán felmerülő kérdésekről, Gulyás László Szabolcs (Nyíregyházi Egyetem) pedig Hunyadi János nagybirtokosi „működéséről” értekezett. A gyulafehérvári Fejedelmi Palota Múzeumban 2025. novemberében *Casele Puterii, Reședințele elitelor din Transilvania medievală și premodernă (cca. 1000–1700)* címmel rendeztek konferenciát, amelyen a Kutatóintézet munkatársai: Hegyi Géza, Gálfi Emőke, Bogdándi Zsolt és Izsán Csaba is előadásokat tartottak. 2025 decemberében a Makovecz Campus Alapítvány által tavasszal szervezett kurzus folytatásaként Intézetünk meghívására az ELTE HTK Moravcsik Gyula Kutatóintézet munkatársa, Simon Lajos Zoltán, a Makovecz Campus Alapítvány – Collegium Professorum Hungarorum képviselőjében Adorjáni Zsolt és Takács László, valamint az HUN-REN-MNL-SZTE Magyar Medievisztikai Kutatócsoport vezetője, C. Tóth Norbert történész tartottak előadásokat és szemináriumokat, melyeken okleveles és klasszikus irodalmi forrásszövegek alapján vezették be a hallgatóságot a latin grammatika és a forráskiadás rejtelmeibe.¹⁹

A hivatalnok értelmiségi konferenciasorozat előző, Budapesten megrendezett ötödik ülészakának anyaga megjelent, a kötet szerkesztésében a kutatóintézet két tagja vett részt (Bogdándi Zsolt, Fejér Tamás), és szintén munkatársaink szerkesztésében került kiadásra az Erdélyi Múzeum 2025/1-es, történelem száma (Fejér Tamás), illetőleg a *Certamen*-sorozat XII–XIII. kötete (Pakó László). A publikációk terén legjelentősebb eredményünk, hogy megjelent az Erdélyi Történelmi Adatok forráskiadvány-sorozat keretében Fejér Tamás munkájaként *Az erdélyi fejedelmek királyi könyvei II. (1605–1608)*, amely Bocskai István és Rákóczi Zsigmond liber regiusainak magyar nyelvű kivonatait tartalmazza, és nincs kétségünk afelől, hogy rövidesen e korszak alaposabb megismerésének egyik alappillérvé válik. A publikációk sorában említjük meg az EME honlapján *Erdélyi históriák* (<https://www.eme.ro/oldal/erdelyi-historiak>) címmel megjelenő tudomány-népszerűsítő rovatot, amely Erdély középső- és kora újkori történetével foglalkozó munkatársaink és más szakmabeliek kutatási eredményeit teszi közzé közérthetően, és igyekszik betekintést nyújtani a történészi mesterség műhelytitkaiba.

Az utánpótlás-nevelést Intézetünk egyik fontos feladatának tartjuk. Ennek megfelelően Fejér Tamás heti két órában összesen 22 alkalommal egy harmadéves ösztöndíjas hallgatóval: Bartha Boglárkával végzett szövegolvasási és értelmezési gyakorlatokat, mely során a fókusz a hallgató szakvizsgadolgozatához szükséges 16. századi magyar és latin nyelvű szövegek feldolgozására irányult. A hallgató előrehaladásának biztató jele, hogy a XXVIII. erdélyi tudományos diákköri konferencián, a Történelem szekció keretében (Kolozsvár, 2025. május 16.) bemutatott, Fejér Tamás által irányított dolgozatával első helyezést ért el, valamint jelölést az OTDK-ra. Hegyi Géza heti három órában, 22 alkalommal konzultált Csáki Apor harmadéves egyetemi hallgatóval, akivel az időszak első felében 14–16. századi, különféle típusú okleveleket és gazdasági iratokat olvastak, melynek során a gyakornok bevezetést nyert a korszak iratainak átírásába és latin nyelvű szövegük értelmezésébe; az időszak második felében pedig a küllői uradalom 1462-ig terjedő történetéről szóló szakdolgozatát készítette el kollégánk felügyelete és útmutatása mellett. Csáki Apor dolgozata az említett tudományos diákköri konferencián különdíjban részesült. Ösztöndíjasaink és munkatársaink szakmai felkészítéséhez nagy segítséget jelentett az, hogy októberben vendégünk volt C. Tóth Norbert középkorász, aki hetente több alkalommal oklevélolvasási és -értelmezési

¹⁸ <https://eme.ro/hir/a-jako-zsigmond-kutatointezet-munkatarsainak-eloadasai-a-jogszokaskutatas-europaban-es-azsiaban>

¹⁹ <https://www.eme.ro/hir/beszamolo-a-kozepkori-latin-nyelv-szeminariumarol>

szemináriumokat tartott. Ezúton is köszönjük segítségét!

Több munkatársunk továbbra is részt vesz a kolozsvári BBTE Magyar Történeti Intézetében folyó oktatómunkában (Bogdándi Zsolt, Gálfi Emőke, Hegyi Géza, Izsán Csaba, W. Kovács András), doktori védések bizottságaiban, diákköri konferenciák dolgozatainak bírálatában. Fontos szempont volt a kutatási terv összeállításakor, hogy a tapasztalt kutatók mellett PhD-hallgatók is részt vegyenek a munkálatokban, ezzel is hozzájárulva a tudományos utánpótlás biztosításához. Munkatársaink közül Izsán Csaba megvédte doktori disszertációját, Hegyi Géza kollégánk pedig lezárta PhD-disszertációjának kéziratát, melynek nyilvános védésére valószínűleg tavasszal sor kerül.

Számszerűsítve eredményeinket, 2025-ben intézetünk tudományos munkatársai összesen egy monográfiát és egy forráskiadványt, 24 magyar és idegen nyelvű tanulmányt és 4 recenziót jelentettek meg, 39 előadást tartottak, 2 kötetet és egy folyóiratot szerkesztettek, 2 tudományos konferenciát szerveztek, illetve azt is érdemes kiemelni, hogy 7 kutatónk végez oktatói tevékenységet a BBTE és a Sapientia EMTE különböző intézetei keretében, illetve tagjai államvizsga-, magiszteri vagy doktori bizottságoknak.

A Jakó Zsigmond Kutatóintézet keretében folyó kutatások

1. Erdélyi Okmánytár (Codex Diplomaticus Transsylvaniae)

A hazai és magyarországi medievisztika egyik legjelentősebb, Jakó Zsigmond által megindított vállalkozásának célja, hogy „az okleveles források minél teljesebb összegyűjtésével és hozzáférhetővé tételével szilárd alapokat biztosítson Erdély középkori történetének tudományos igényű, korszerű műveléséhez”, eddig öt kötetben jelent meg az 1023–1389 közötti esztendő okleveles anyaga. Jelenleg a VI. kötet szerkesztése folyik, megtörtént az 1390–1399 közötti kiadott oklevelek hasonmásokkal való összeolvasása, az elkészült regeszták ellenőrzése és kiegészítésük, elkészült a kötet mellékletének szánt térképi adattár és a magyar vonatkozású oklevélközlések összesített jegyzéke. A kötet összeállított kézírata a lektorhoz került. Munkatársak: Hegyi Géza, W. Kovács András.

A legutóbbi kötet internetes elérhetősége: https://library.hungaricana.hu/hu/view/MolDigiLib_MOLkiadv2_60/?pg=0&layout=s

2. Az erdélyi káptalan és a kolozsmonostori konvent fejedelemségkori protocollumai

Bogdándi Zsolt és Gálfi Emőke szerkesztésében a gyulafehérvári hiteleshely jegyzőkönyveinek eddig az 1575–1613 közötti évek bejegyzései jelentek meg a sorozat első két kötetében, melyek 1410 magyar nyelvű kivonatot tartalmaznak. A kolozsmonostori konvent fejedelemségkori protocollumaiból pedig Bogdándi Zsolt az 1575–1590 közötti évek bejegyzéseit tette közzé 865 kivonatban. 2025-ben Gálfi Emőke folytatta a Bethlen Gábor fejedelem idején vezetett protocollumok anyagának feldolgozását és ellenőrzését, amely egy kötetben fogja tartalmazni az 1613–1621-es évek bejegyzéseit. A kolozsmonostori konvent fejedelemségkori jegyzőkönyveinek kiadását végző Bogdándi Zsolt az 1591–1600 közötti időszak bejegyzéseit tartalmazó kötet (mintegy 900 kivonat) előkészítését végzi. Izsán Csaba kolléga az 1601-től kelt bejegyzések kivonatolását végzi, és részt vesz a most előkészítés alatt levő kötet munkálataiban is (szövegek kollacionálása, mutatózás).

Az eddig megjelent kötetek elérhetőségei: <https://eda.eme.ro/items/945b7552-fcd0-4b27-8f2f-06d7507fd428> / <https://real.mtak.hu/63582/1/ETA%20VIII-2.pdf> / <https://real.mtak.hu/78362/>

3. Az erdélyi fejedelmek királyi könyvei

Az erdélyi fejedelmi kancellárián vezetett királyi könyvekből összesen 30 kötet maradt fent az 1569–1689 közötti időszakból az MNL OL őrizetében. Fejér Tamás, Rácz Etelka és Szász Anikó szerkesztésében eddig János Zsigmond, Báthory Kristóf, Báthory Zsigmond, Bocskai István és Rákóczi Zsigmond fejedelmeknek az 1569–1608 közötti évekből fennmaradt nyolc kötet királyi könyve jelent meg nyomtatásban, mely mintegy 3300 regesztát jelent. Ezenfelül Fejér Tamás Bethlen Gábor 1617–1621. évi királyi könyvének (420 oldal, MOL F1: 12) kivonatolását kezdte el, és 190 regesztát készített, illetve a fontosabb bejegyzések közül többet teljes szöveggel átírt. Szász Anikó véglegesítette a Báthory Gábor fejedelem 1608. évi, 400 oldal terjedelmű királyi könyve (MNL OL, F 1: 8) oklevélkivonatait, illetve magyar és latin nyelvű átírásait.

A korábban megjelent kötetek elérhetőségei:
<https://api.eda.eme.ro/server/api/core/bitstreams/89bcd3bd-1a83-4180-a1f0-30feba77432a/content> /
<https://mek.oszk.hu/08400/08473/08473.pdf>

4. Erdélyi várostörténeti források

Minthogy az erdélyi fejedelmek székhelyére, Gyulafehérvárra vonatkozó forrásanyag zöme – beleértve a város levéltárát is – a 16–17. századi pusztítások során megsemmisült, a megmaradt darabok közül a gyulafehérvári Batthyaneumban őrzött városkönyv (1588–1674), valamint az 1603-tól kezdődő törvénykezési jegyzőkönyvek kiemelkedő jelentőséggel bírnak. Kovács András szerkesztésében eddig a városkönyv, valamint a törvénykezési jegyzőkönyvek 1603–1616. évek közötti anyaga jelent meg nyomtatásban. 2025-ben folytatódott a *Gyulafehérvár város törvénykezési jegyzőkönyvei 1618–1643* című kötet kiadásra való előkészítése az átírt szövegek összeolvasásával, a korrektúrázással és a mutató összeállításával.

Az eddig megjelent kötet elérhetősége: <https://eda.eme.ro/items/fe7c7b2b-8cca-44b9-9994-cfde47dc97fc>

5. A magánélet szövegei a 17–18. századi Erdélyben. Wesselényi Kata írásos hagyatéka

A kutatás előzményeként kora újkori erdélyi családok (Kálnoki, Apor, Rozsnyai) íráshasználatának vizsgálatára, főként magánlevelezéseik összegyűjtésére, kiadására, illetve ezekkel kapcsolatos tanulmányok írására került sor. A családi levéltárak vizsgálatakor gyakran előtérbe kerültek a nők által írott és a nekik címzett szövegek, ezért folytatásként a kutatás 17–18. századi nemesasszonyokra fókuszál, akiknek tollforgató tevékenysége túlmutat a magánlevelezéseken. Papp Kinga 2025-ben az *Egy hittel egy reménnyel két egyező szívnek Isten eleiben fel nyújtott áldozatja, melyben bé vagynak foglaltatva némelly könyörgések és Istenes énekek* című 313 oldalas kéziratot átírta. Ezenfelül a kéziratok korpusz másik 5 kötetét is átolvasta, kijegyzetelte és felhasználta a kutatással kapcsolatos előadásaiban.

6. Mai erdélyi magyar digitális helynévtár (együtműködésben a Magyar Nemzeti Helynévtár Programmal)

Új együtműködés jött létre 2014 tavaszán a Debreceni Egyetem Nyelvtudományi Tanszékének onomasztikai részlegével. 2015 őszén az együtműködést kiterjesztették több magyarországi egyetemre, valamint a Nyelvstratégiai Intézetre is. Ennek a megállapodásnak értelmében a Magyar Digitális Helynévtár Magyar Nemzeti Helynévtárrá alakult, ennek fényében az EME nyelvész kutatói a Szabó T. Attila által megkezdett, majd az úgynevezett kolozsvári iskola tagjai által folytatott erdélyi történeti és előnyelvi helynévkutatás aktualizálását, mai magyar (magyarázatokkal kísért) helynévkatalógus összeállítását tűzték ki célul. Eddig megjelent az *Aranyos vidékének helynevei* című kötet. 2022 januárjától a MTA kiemelten támogatja ezt a Kárpát-medence egészére kiterjedő programot, amelyben az EME kutatóintézetének nyelvész kutatója fontos szerepet kap (Tamás Csilla erdélyi térségi koordinátor). 2025-ben minden nehézség ellenére tovább sikerült bővíteni a kutatóhálózatot néhány diák bevonásával a konkrét munkába. Így augusztus végén határidőre elkészült 30 próbagyűjtés-adatbázis és 10 ívnyi helynévszótár.

7. Az Erdélyi magyar szótörténeti tár köteteinek digitalizálása

A Tár köteteinek szerkesztése mellett néhány éve célul tűztük ki a teljes sorozat korszerű digitalizálását, amely korrektúrázás, aktualizálás után kerül az EDA-ba. A végső cél a teljes körű digitalizálás után olyan adatbázis létrehozása, mely újabb, különböző (elsősorban) nyelvészeti kutatások elvégzését teszi lehetővé. A digitális korrektúra elvégzése lehetőséget biztosít a kétrétegű pdf-formátum létrehozására, így a szöveg másolás után is hibátlan marad.

Intézményünk, a rendelkezésre álló források függvényében, külső kutatási projekteket is támogat. A 2025–2026 közötti időszakban újabb kutatócsoportok nyertek el támogatást. Egyesületünk elsősorban olyan kutatócsoportok pályázatait támogatja, amelyek inter- és transzdiszciplináris kutatási tervek megvalósítására vállalkoznak, és az oktatás szolgálatában is állnak. Előnyben részesültek azok a kutatások, amelyek az EME egykori és jelenlegi gyűjteményeihez kapcsolódnak,

egyetemi hallgatókat is bevonnak a kutatómunkába, illetve az oktatási intézményekkel való együttműködésekre alapoznak. A kutatócsoportok vezetői az EME szakosztályainak vagy valamelyik fiókegyesületének tagjai.

Egykori és jelenlegi ingatlanaink, gyűjteményünk

Intézményünk újraalakulása óta pereskedik jogos tulajdonunk, a Wass Ottilia-ház visszaszerzése érdekében. Amennyiben az ingatlan természetbeni visszaszolgáltatását nem lehetne elérni, mindenképpen kártalanításban szeretnénk részesülni a természetben vissza nem szerezhető ingatlanrészekért. A Jókai u. 14. szám alatti Müller-házban levő tulajdonrészünk elkülönítése és megosztása folyamatban van, ennek lezárultáig sajnos semmilyen komolyabb beruházásba nem kezdhetünk, de az állagmegőrzési beavatkozásokat minél előbb végre kell hajtanunk.

A Kőkert utcai ingatlan esetében a várossal való közös tulajdon megszüntetésére lépéseket tettünk, az EME által fizetendő megváltási összeggel kapcsolatban továbbra is várjuk a város választát. A Lakatos utcai ingatlanunk jogi és telekkönyvi helyzete rendezve van. A marosvásárhelyi kétszobás tömbházlakást továbbra is az Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztályunk használja székhelyként.

Az EME egykori gyűjteményei tekintetében előrelépés nem történt, de jogigényünket továbbra is fenntartjuk. A levéltári és kéziratári anyagok jelentős része nem az Egyesület tulajdona, hanem azok letétként kerültek a tárukba, tehát a jog szerinti tulajdonosok az egykori letétbe helyezők örökösei. Az EME-nek az egykori letevőkkel szemben szerződésekben és alapszabályában is vállalt, jogilag jelenleg is érvényes kötelezettsége minden lehetséges lépést megtenni a letétek visszaszolgáltatása vagy legalább a felügyeleti jogunk elismerése érdekében.

Kolozsvárott, 2026. február 22.

Bogdándi Zsolt,
az EME főtitkára,
a Jakó Zsigmond Kutatóintézet igazgatója